

8. mart 2025. – dan borbe žena za radnička, politička i socijalna prava

Osmi mart se obeležava u znak sećanja na borbu žena za radnička, politička i socijalna prava. Ipak, način na koji se na zapadu obeležava 8. mart ukazuje na to da je kapitalizam sposoban da i ovakve praznike obesmisli, prisvajanjem i pretvaranjem u konzumeristički ritual, zataškavajući i ignorišući istoriju i pravi smisao ovog praznika.

Osim što ideologija liberalnog kapitalizma ovaj praznik pretvara u slavljenje tržišta i potrošačkog društva – muškarci kupuju bombonjere i cveće ženama, ona takođe stavlja žene u obrasce rodni stereotipa – one su samo naše mame, bake, žene – potpuno ignorišući njihove uloge radnica i borkinja kao i značenje njihovih borbi za celokupno društvo.

Međunarodni dan žena proistekao je iz radničkog pokreta, a njegovi koreni sežu u 1908. godinu, kada je 15.000 žena marširalo kroz Njujork zahtevajući kraće radno vreme, veće plate i pravo glasa.

Kulminacija borbe dogodila se tokom Prvog svetskog rata, 1917. godine, kada su Ruskinje organizovale štrajk pod sloganom „hleba i mira“. Nakon četiri dana protesta, car je bio primoran da abdicira, a privremena vlada je ženama dodelila pravo glasa. Tako je 8. mart postao simbol borbe za ženska ali i radnička prava širom sveta.

Baš danas u Beogradu, 8. mart će nas podsetiti na svoj pravi smisao, jer će se godišnji osmomartovski marš spojiti sa velikim zajedničkim protestom studenata i studentkinja i radnica i radnika, na kojem će se ujediniti svi radnici koji su do sada podržavali studente i njihovu borbu, ali će i studenti solidarno stati uz radnike koji već mesecima trpe

pritiske i pretnje gazdi i države.

U kapitalizmu neki od najmanje plaćenih poslova nege, brige i obrazovanja, koji su jedni od najznačajnijih za društvo- mahom obavljaju žene. Prošle nedelje radnicima iz prosvete su stigle plate od svega nekoliko hiljada dinara, stoga je jasno da je vladajuća klasa spremna na sve, a protiv toga se može jedino zajedničkom i solidarnom borbom ujedinjene radničke klase!